

Osoianu Lina
EXPERIENȚA DE LUCRU A CSPT „ATIS” CU TINERII VULNERABILI.
Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”

Adolescența este o etapă importantă a dezvoltării umane. Modificări biologice și psihosociale rapide care au loc în a doua decadă după naștere afectează fiecare aspect al vieții adolescentului. Unii adolescenți sunt deosebit de predispuși la sănătate precară ca urmare a influenței factorilor individuali și de mediu, inclusiv marginalizarea, exploatarea și traiul în sărăcie, fără părinți. Masurile primare inclusiv serviciile medicale ajung dificil la acești adolescenți în ciuda faptului că ei au nevoie de ele cel mai mult. Acești tineri deseori sunt lipsiți de conștientizare și de cunoștințe despre sănătatea sexuală practicând comportamente riscante, ceea ce duce la răspândirea virusului HIV și a altor infecții cu transmitere sexuală.

Astfel Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS” din Bălți timp de 9 ani de activitatea sa, intensiv acordă o deosebită atenție anume grupurilor de adolescenți MARA (adolescenți cu risc sporit de infectare la HIV) și EVA (adolescenți extrem de vulnerabili). Mergând spre realizarea acestui scop în cadrul CSPT au fost create echipe de outreach, pentru fiecare grup specific UDI, LSC și BSB, aplicând în activitatea sa metodele de lucru outreach – mobil, outreach cu grup specific și acțiuni comunitare. Din experiența de lucru aceste metode sau dovedit a fi destul de eficiente pentru identificarea adolescenților vulnerabili și ai încuraja de a accesa serviciile existente medicale adresate tinerilor.

Cel mai deosebit succes este că echipele de outreach sunt formate din tineri care ei însuși au avut în experiență comportamente riscante, în prezent cu ajutorul specialiștilor CSPT au conștientizat riscurile propriului comportament și ajută pe alți tineri prin propria experiență să conștientizeze și să – și construească un viitor sănătos și sigur. O deosebită atenție voluntarii outreach atrag „Cercului solidarității” (fiind informați despre serviciile pentru tineri existente la nivel local și fiind instruiți despre cum să ajute tinerii să acceseze aceste servicii), astfel voluntarii sunt gata să direcționeze și să însoțească adolescenții și tinerii către servicii specializate diferite de celea a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Ina Moraru
METODE ȘI TEHNICI ÎN FORMAREA ASERTIVITĂȚII LA ADOLESCENȚI

Universitatea Liberă Internațională din Republica Moldova

Cuvinte-cheie: asertivitate, comportament asertiv, adolescent.

Actualitate: Conform lui Gheorghe Tomșa, psihologul trebuie să acorde atenție la ceea ce subiectul gândește, simte și face. Problemele esențiale pe care psihologul trebuie să le aibă în vedere este dezvoltarea la subiect a unui sistem concret de scopuri în viață și întărirea comportamentului asertiv și a unei imagini de sine pozitive. Deși psihologul urmărește dezvoltarea personală, educațională și cea socială a elevilor, responsabilitatea pentru dezvoltarea celor din urmă le revine direct elevilor cât și psihologului.

Dacă să vorbim în perspectivă, adolescența este percepută de mulți ca o perioadă de criză, în care individul încearcă să-și găsească locul în societate și să își „constituie identitatea”. Dezvăluirea sentimentelor se realizează prin intermediul comunicării în cadrul conversațiilor și a discuțiilor obișnuite pe care le întreținem cu ceilalți. Astfel, asertivitatea implică și abilitatea de a iniția, continua și finaliza o conversație utilizând strategii de menținere a cursivității discuției și a interesului partenerului. Mai mult decât atât, asertivitatea presupune și susținerea propriilor opinii care, îmbinată cu strategiile comunicării și cele ale afirmării de sine, consolidează capacitatea de a-l convinge pe celălalt.

Adolescenții găsesc de cele mai multe ori demersul terapeutic ca o activitate în care își pot înțelege și descoperi sentimentele, speranțele, visele și temerile, în care se pot concentra asupra propriei lor persoane, asupra experiențelor și a relațiilor cu ceilalți. O formă de consiliere foarte agreată de adolescenți este cea de grup, deoarece reprezintă o excelentă oportunitate de a aparține unui grup și de a învăța abilități și modalități de adaptare de la persoane de vârstă apropiată și cu probleme asemanătoare.

Rezultate: Metodele de acțiune au fost elaborate și dezvoltate de către Jacob Levy Moreno și folosesc tehnici precum: sociometria, inversiunea de rol, dublul, oglinda etc. pentru a facilita înțelegerea propriilor nevoi și schimbări constructive, prin accesarea spontaneității și creativității. În acest scop este binevenită crearea centrelor de consultanță și asistență psihologică, menite să contribuie la diminuarea disproporției dintre o imagine de sine scăzută și un comportament non-asertiv.